

שיל"ת

קונטרס

דפי יד שנו

על סדר הדף היומי

קובץ ביאורים והערות על סדר הדף היומי שנתלכנו
בלימוד בצוותא על ידי

הר"ד זלמן חיים הומינר הי"ו
והבה"ח יוסף יצחק גולדשטיין הי"ו

יוצא לאור ע"י

ארגון שיעורי תורה שע"י קהילת קרעטשניף

גליון צ' שנה ב' פרשת ואתחנן חודש אב שנת ה' תשפ"ב לפ"ק
כתובות ל. - לו:

**קוראים המעוניינים להצטרף לרשימת תפוצה במייל
ניתן לפנות לכתובת המייל
sh0533132203@gmail.com**

להנצחות וכן לכל ענייני הגליון ניתן לפנות
להר"ר זלמן חיים הומינר בפל" 053-3132203

נ.ב. הביאורים וההערות נכתבו תוך כדי לימוד ואפשר ונפלו טעויות
ולכן נבקש מכל מי שיש לו הערות או הארות אם יוכל לשלוח בכתב
לכתובת מייל הנ"ל.

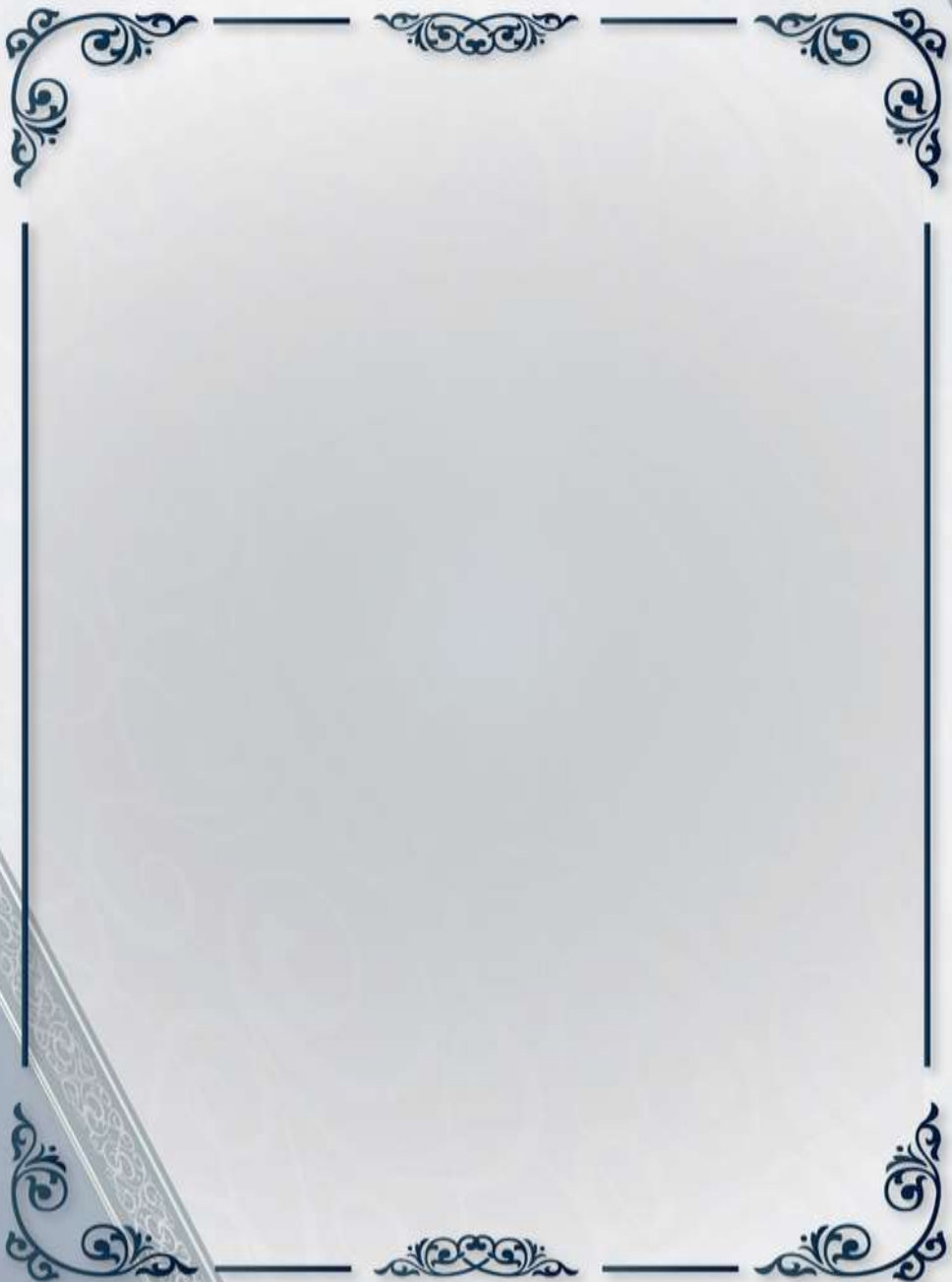

פרנס השבוע

מה בגליון?

• מה שהקשה רב אדא בר אבהו דא"א ללמוד מגז"ש דאסון אסון על אסון הנעשה בידי שמים לפטור מן התשלומין, וזה משום דאולי יעקב חשש מאסון הנעשה בידי אדם, קשה להרי ודאי חששו של יעקב דווקא על בנימין היה משום דמשמים למשפחה אמו ארעו אסונות בדרך, וממילא ודאי באסון הבא מן השמים איירי, וגם אמו רחל הרי מתה בדרך באסון הבא בידי שמים ולא בידי אדם, ומה ההו"א לומר דבידי אדם איירי כאן? (הערה ק"ט)

• מה שהקשו בגמ' מאי איכא בין ב' הלישנות ל"ק אס א"א להנחה בלא עקירה או ל"ב דבלא מצי מהדר תליא מילתא, נראה עוד לחלק בין שניהם לדינא, דללישנא א' בין ר' נחוניא ובין ר' אבין סברו דעשיית איסור באמצע עשיית איסור אחר נחשב כנעשה בשוה וזה בתנאי שתחילת האיסור אורך סיומו, וללישנא ב' שניהם סברו דאין עשיית איסור באמצע עשיית איסור אחר נחשב כנעשה יחד, ושאני בלא מצי מהדר דנחשב כעשה כולו ונעשו ממש שני האיסורים יחד. (הערה קי"ב)

• מה שתיראו שממ"נ אין ללמוד מחובל בחבירו דלוקה ומשלם דאי חומרך הוא שכן חייב בה' דברים ואי קולא הוא שכן הותר מכללו בבית דין, קשה דכשאתה דוחה בקולא יש לנו לדחות הפירכא עם החומרך שלו, ואם תדחה עם חומרך יש לנו

לדחות הפירכא עם קולתו, וממ"נ יהא קשה בין אם הוא קולא
בין אם הוא חומר? (הערה קי"ד)

• מה שאמרו דמחנניה מישראל ועזריה ין ללמוד דמלקות חמורה
ממיתה וכדאמר רב דאלמלא נגדוהו הווי פלחו לאלמא, קשה
דהרי ודאי גם לרב מיתה חמורה ממלקות דאל"כ למה בתורה
על מזיטד מתים ועל שוגג רק לוקים, ומה שאמר רב היינו
לגבי סבל האדם שאינו יכול לעמוד בו, כיון שהמלקות הוא לא
נגמר מיד, ומשא"כ מיתה אפי' שנאבד מן העולם מ"מ סבלו
מועט יותר, וממילא לעניינינו איך נלמד דמלקות חמורה
ממיתה? (הערה קט"ז)

• מה שאמרו שחכמים היינו ר' שמעון דסבר ששחיטה שאינה
ראויה לא שמה שחיטה, ובשבת סבר ר' יוחנן הסנדלר דבמזיד
אסור באכילה לו ולאחרים עולמית, קשה דגם מה שנאסר עליו
באכילה אין זה משום חסרון בשחיטה עצמה, והראיה דבשוגג
אחרים אכלינן לה, ורק קנס הוא דקנסינן במזיד, ולמה ייחשב
שחיטה שאינה ראויה להפטר עליה על חילול שבת? (הערה
קי"ט)

• מה שאמרו דאפי' דלא כתיב כאן מכה מ"מ כיון דשניהם
בהכאה איירי גז"ש הוא, קשה דאפי' מדבר מבמדבר אמרו
בכמה מקומות דאין למידים גז"ש, דבעינן מילים שוות ממש,
וא"כ כ"ש כאן דאין כאן אפי' שני מילים דומים דאין זה גז"ש?
(הערה קכ"ג)

דף ל ע"א

קט. בגמ' מתקיף לה רב אדא בר אבהו ממאי דכי קא מזהר להו יעקב לבניה על צינים ופחים דבידי שמים נינהו דלמא על אריא וגנבי דבידי אדם נינהו. היינו דבאמת אפשר לומר דגם שם מיירי באסון דבידי אדם וממילא לא יהא לנו לימוד מאסון אסון לומר דגם אסון בידי שמים פטור מתשלומין. אבל צריך ביאור דבאמת מה שחשש יעקב על בנימין מאסון ודאי בידי שמים נתכוין, דהרי מה הטעם שחשש על בנימין דווקא ולא על שאר האחים, זהו משום דכבר חזקה על משפחת אמו שבא להם אסון בדרך, ודבר זה ודאי בידי שמים הוא שכך יארע דווקא להם ולא לאחרים, וממילא מאי שנא איזה אסון יארע בדרך אם מדבר שבא בידי אדם או מדבר שבא בידי שמים, הרי על עצם החשש מאסון איירי כאן, וממילא נכון אמר אביי דלמד ר' נחוניא אסון אסון דגם בידי שמים פטור מתשלומין. ואולי יש

לומר דאפי' שיעקב בחששו חשש מאסון שבא מן השמים, אבל מ"מ ללמוד מכאן דבאסון ש'נעשה' בידי שמים פטור מן התשלומין א"א אם האסון עצמו שמיירי כאן 'נעשה' בידי אדם, וממילא לכך הקשו דאולי מיירי יעקב באסון שנעשה בידי אדם, וממילא אין ראיה דגם אסון הנעשה בידי שמים פטור מן התשלומין. רק דצריך ביאור מה באמת ההו"א של הגמ' לומר דמיירי באסון הנעשה בידי אדם דווקא, דהרי אמו רחל מתה בדרך בידי שמים ולא באסון הנעשה בידי אדם, וממילא ודאי מוכרחים לומר דחשש יעקב מאסון הנעשה בידי שמים, וא"כ מה היה ההו"א דרק באסון הנעשה בידי אדם איירי, וצ"ע. אבל צריך עוד ביאור דאם מיירי שחשש יעקב מאסון הנעשה בידי שמים, למה כשאמרו ראובן ויהודה שהם ישמרוהו סמך יעקב עליהם, דכשלמא על אסון בידי אדם שייך שישמרוהו, אבל על אסון הנעשה בידי שמים מה שייך שמירה, ודוחק

לומר דמיירי ששמירתם היינו בתפילות וכדומה, דזה גם יעקב יכל לעשות מביתו. ואולי יש לומר דבאמת מחמת קושיא זו היה ההו"א של הגמ' דבאסון בידי אדם איירי, דאל"כ מה שמירה שייך כאן, ולכך הקשו מה הראיה מאסון אסון דגם בידי שמים פטור מן התשלומין. ומה שבמסקנא תירצו בגמ' דעל כל מילי אזהר וא"כ הדרא קושיא לדוכתא מה שמירה שייך באסון שהוא בידי שמים, זה יש לומר דשמירתם הועילה לגבי אסון בידי אדם, והוא יעקב התפלל עליו שגם אסון בידי שמים לא יארע לו.

דף ל ע"ב

קי. בגמ' היכי דמי אי דמצי לאהדורה ניהדר אי לא מצי לאהדורה אמאי חייב לא צריכא דמצי לאהדורה ע"י הדחק. ביאר רש"י דהיות ורק ע"י הדחק מצי לאהדורה, ממילא ממאסה ולא חזיא לבעלים ואין כאן גזל מצידו, ורק על הנאת

מיעיו יש לחייבו ממון, וכיון דזה חל רק יחד עם איסור אכילת התרומה שחייב עליו מיתה, ממילא פטור מתשלומין מדין קם ליה בדרכה מיניה. אבל קשה דאם מה שמימאים ולא חזיא לבעלים הוא דמתרצים עכשיו, למה רק במצי לאהדורה ע"י הדחק יש לתרץ הכי, הרי גם באופן שמצי לאהדורה בקל כיון דכבר הכניסו לבית הבליעה מימאים, וממילא גם בכהאי גוונא יהא פטור מתשלומין, ולמאי לנו לדחוק ולתרץ דע"י הדחק הוא דמצי לאהדורה, וצ"ע.

קיא. בגמ' רב אשי אמר בזר שאכל

תרומה משלו וקרע שיראין של חבירו. היינו דכיון שנתחייב על שני האיסורים באותו זמן, ממילא חיוב המיתה של איסור אחד פוטרו מחיוב תשלומין של האיסור השני. אבל קשה דהרי החיוב על אכילת התרומה הוא מתחייב רק בשעה שבולעו, והיינו בנקודת זמן מסויימת של רגע הבליעה, ואילו החיוב על השיראין הוא ברגע שהגביה

את השיראין קנייה ונתחייב עליו, וממילא קשה מאוד לכיין שיהיו שני אלו באותו זמן במדוייק, דהרי אם עשאם זה אחר זה אין כאן קם ליה, וממילא איך פטרינן אותו מתשלומין וממכנינן דהיו שני אלו באותו זמן במדוייק, וצ"ע.

דף לא ע"א

ק"ב. בגמ' מאי איכא בין האי לישנא להאי לישנא איכא בינייהו המעביר סכין ברה"ר וכו'. היינו דללישנא דתלוי הדבר באם מצי מהדר לה, האי כיון דמצי מהדר לה חייב על התשלומין. ונראה עוד לחלק בין ב' הלישנות, דהלישנא דא"א להנחה בלא עקירה סברה דבאמת גם אם אין שני הדברים נעשים יחד, מ"מ כיון דהוא באמצע עשיית האיסור הראשון, ממילא האיסור השני שנעשה באמצע נחשב כנעשה עמו, ורק לא אמרינן כן בכל גוונא אלא רק כשהתחלת המעשה הוא צורך לסיום המעשה, ולכך בהגבהה דאינו בהכרח צורך

אכילה כן מחייבין אותו על התשלומין, ומשא"כ לישנא ב' דבלא מצי מהדר תליא, סברה דבאמת גם אם באמצע עשיית האיסור הראשון עשה האיסור השני, ואפי' באופן שתחילת המעשה הוא צורך לסיום המעשה, אין זה מצטרף ואינו נחשב שנעשו ב' האיסורים יחד, ורק באופן שלא מצי מהדר כיון דלא מצי מהדר הוא נחשב כאילו ברגע זה סיים עשיית האיסור הראשון, וממילא הם נעשים יחד ממש, כיון דאין בידו לעצור עשיית האיסור, ומבחינתו נעשה כבר האיסור בשלמותו בשעת עשיית האיסור השני. וממילא אפי' שלשני הלישנות ר' נחוניא ור' אבין אינם חולקים, מ"מ חילוק יש מה באמת סברו שניהם בשוה, דללישנא א' שניהם סברו דעשיית איסור באמצע עשיית איסור אחר נחשב כנעשה בשוה אם תחילת האיסור צורך סיומו, וללישנא ב' שניהם סברו דאין עשיית איסור באמצע עשיית איסור אחר נחשב כנעשה יחד,

ושאני בלא מצי מהדר דנחשב כעשה כולו ונעשו ממש שני האיסורים יחד.

דף לא ע"ב

ק"ג. בגמ' דתנן היה מושכו ויוצא ומת ברשות בעלים פטור הגביהו או שהוציאו מרשות בעלים ומת חייב רבינא דייק מרישא רב אחא דייק מסיפא. היינו דמהרישא משמע דכשיצא מרשות בעלים חייב, ומהסיפא משמע דומיא דהגבהה דבעינן שיכנס לרשותו ורק בכהאי גוונא חייב. אבל קשה דבאמת לרבינא אין צריך כלל ללמוד מדיוק דרישא, דהרי בהדיא כתיב בסיפא או שהוציאו מרשות בעלים חייב, דמשמע דכל שהוציאו חייב, ומה שאמרו הגביהו היינו לחדש דגם ברשות בעלים יש אופן שהחייב בו, והוא כשהגביהו וקנאו, וממילא רק לרב אחא יש לדחוק ולתרץ דבעינן דומיא דהגבהה, ובאמת יקשה לו דא"כ הרי זה סותר את הרישא, דשם משמע דכל

שהוציאו מרשות בעלים חייב, וכמו שהקשו בגמ', ומשא"כ לרבינא ניהא דגם הדיוק ברישא כשיטתו וגם מה שכתיב בהדיא בסיפא הוא כשיטתו וכדביארנו, וא"כ למה אמרו דלרבינא למידים מדיוקא דרישא ולמה אמרו דקשיא לו דיוקא דסיפא, וצ"ע.

דף לב ע"א

ק"ד. בגמ' מה לחובל בחבירו שכך חייב בחמשה דברים ואי ממונא לקולא שכך הותר מכללו בבית דין. היינו דבין אם תאמר דממונא היא חומרא בין היא קולא יש לנו לדחות ואין ללמוד מיניה. אבל קשה דכשאתה דוחה בקולא יש לנו לדחות הפירכא עם החומרא שלו, ואם תדחה עם חומרתו יש לנו לדחות הפירכא עם קולתו, וכגון אי ממונא לחומרא ותדחה שמה לחובל בחבירו שכך חייב בחמשה דברים, יקשה דיהא אפשר לדחות הפירכא דשאר דברים שלא הותרו מכללם

בבית דין כן ילמדו מיניה, דאם הוא שלא הותר מכללו משלם כ"ש הני דמשלמים, וממילא ממה נפשך יהא קשה, וצ"ע.

דף לג ע"א

קטו. בגמ' אמר רבא תדע ניתרי בהו אימת ניתרי בהו מעיקרא אמרי אישתלין ניתרי בהו בשעת מעשה פרשי ולא מסהדי. צריך ביאור מהו דאמר רבא אמרי אישתלין, וכי אם קצת קודם לכן התרו בו לא יזכור שאיסור יש בדבר, וכי בשופטני עסקינן, הרי כל אדם רגיל אינו שוכח מיד מה שאמרו לו, ובפרט לא ישכח אם מיירי בהתראה של עדים שיש לו חשש מכך אם יעבור על התראתם. ועוד קשה דהרי אם כשכן יזכרו הדבר פרשי ולא מסהדי, למאי לנו לדון כלל אם יזכור או לא, הרי ממילא לא יועיל התראה קודם למעשה דהרי מכך יפרשו ולא יעידו. ועיין בקצות החושן (סי' כח סק"ח) שביאר דבדין התראה נתחדש שבעינן הבחנה ברורה בין שוגג למזיד, דהיינו שאם אין

ברור לנו בודאות שהאדם עובר במזיד על העבירה אין זה מזיד שיהיו בו דיני מזיד, דיוכל לומר דשכח מה שהתרו בו קודם וכדומה, ולכך בעינן התראה ממש בשעת מעשה, וממילא לפי זה ניהא, דממ"נ התראה קודם למעשה לא יועיל, דאם יהא ההתראה בשעת מעשה יפרוש ולא יעיד, ואם תתרוץ לומר דההתראה יהא קודם לכן, יוכל לטעון העד שלא זכר מההתראה דאם היה זכור לא היה מעיד.

קטז. בגמ' ואם תמצא לומר הוי ממאי דמיתה חמורה דלמא מלקות חמור דאמר רב אילמלי נגדוה לחנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא. היינו דבאמת מלקות חמור דהרי חזינן מדברי רב דבמלקות לא היו עומדים חנניה מישאל ועזריה והיו נכנעים ומשתחוים לצלמא, ומשא"כ כשדנו אותם למיתה לא נכנעו. אבל קשה מה הראיה מדברי רב לומר דמיתה חמורה ממלקות, הרי גם לרב מוכרח דמודה דמיתה חמורה, דאל"כ

למה על מזיד בכל התורה דיינינן למיתה ומשא"כ שוגג במלקות, וכי שוגג חמור ממזיד, אלא מאי, דודאי מיתה חמורה, רק שהאדם כשהוא סובל קשה עליו הסבל של המלקות שנמשכת יותר מן המיתה שהוא בפעם אחת, ולכך אמר דאם היו מלקין אותם היו נכנעים ומשתחוים, אבל למעשה ודאי המיתה עצמה חמורה יותר דהיא מוציאה אותו מן העולם לגמרי, ומשא"כ הסבל של המלקות עובר אח"כ וממשיך לחיות בעולם, וממילא קשה מה היה ההו"א של רב אשי לומר דמלקות חמור ממיתה. ואולי יש לומר דלגבי התראה שייך באמת לומר דההתראה למלקות חמורה מהתראה למיתה, ואפי' שהעונש עצמו של מיתה חמורה יותר, וזה משום דההתראה היא להזהיר האדם שיגיע לו עונש זה וזה, והיות שהמלקות היא סבל גדול יותר לאדם, וכמו שביארנו משום דהוא מתמשך, ממילא לגבי

התראה שייך באמת לומר דהתראה למלקות חמורה מהתראה למיתה, ולכך ניהא מה שאמר רב אשי דבהתראה למלקות יהא נכלל התראה למיתה הקל יותר.

דף לג ע"ב

ק"ז. בגמ' וכי זה חוטא וזה מתחייב אמר רבא אמר רחמנא וטבחו או מכרו מה מכירה ע"י אחר אף טביחה ע"י אחר. היינו דאפי' דבכל מקום לא מצינו זה חוטא וזה מתחייב, מ"מ כאן כיון דגילתה לנו תורה שאני, והגילוי הוא מכך דהוקשו טביחה ומכירה, וכשם שמכירה הוא ע"י אחר אף טביחה הוא ע"י אחר. אבל קשה דהרי במכירה האחר רק מסייע למוכר בעבירה זו, ומשא"כ כאן כל העבירה נעשית רק ע"י אחר, ומניין לנו דגם בכהאי גוונא חייבה תורה. ואולי יש לומר דההיקש רק מגלה לנו על ששייך שיהא מיירי כאן ע"י אחר, וכל אחד במה ששייך בו, ובמכירה שייך

שייעשה ע"י המוכר ואחר שמסייע לו דהוא הקונה, ובטביחה דלא שייך הכי, דהרי הוא נעשה ע"י אדם אחד, שם מיירי דהכל נעשה ע"י אחר, והוא בשליחות של זה ששלחו.

דף לד ע"א

קיה. בגמ' מאן חכמים ר' שמעון היא דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה. היינו דהיות ושחיטתו בשבת אינה שחיטה ראויה, ממילא אינו מתחייב על כך ארבעה וחמשה. אבל קשה דמניין לנו דטביחה שחייבו עליו ארבעה וחמשה בשחיטה איירי, דלמא גם בטבח בלא שחיטה כלל וכדי למוכרו לעכו"ם גם הוי טביחה ויהא חייב על כך ארבעה וחמשה, וממילא מה איכפת לן כלל אם הוי שחיטה הראויה או לא. ועיין בבא קמא (ע.) דבאמת אמר שם ר"ש דהגונב בהמה וטבחה ונמצאת טריפה שפטור מלשלם ארבעה וחמשה, רק דבאמת צריך ביאור מניין לו דבעינן שחיטה כשרה דווקא, וצ"ע.

בגמ' סבר לה בר' יוחנן הסנדלר דתניא וכו' ר' יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל למוצי"ש לאחרים ולא לו במזיד לא יאכל עולמית. היינו דהתנא של הברייתא כאן סובר בר' יוחנן הסנדלר דשחיטת שבת אינה שחיטה הראויה ואסורה באכילה, וממילא אין שמה שחיטה ולכך אין כאן קם ליה בדרכה מיניה דרק על הממוזן הוא חייב. אבל קשה דהרי גם לר' יוחנן הסנדלר בשוגג כן אוכלים מינה אחרים, וא"כ מצינו ששחיטת שבת כן ראויה היא, וא"כ הדרא קושיא לדוכתא דהרי יש כאן גם שחיטה והוה קם ליה בדרכה מיניה, ולמה יהיו חייבים על הממוזן. וצריך לומר דכאן מיירי בשחיטת שבת במזיד והיא באמת שחיטה שאינה ראויה, דאסורה באכילה עולמית גם לאחרים. אבל עדיין צריך ביאור דהרי מה שהיא אסורה באכילה אין זה משום שהשחיטה אינה ראויה, דהרי אין כאן איסור טריפה או נבילה על הכשר השחוט, ובאמת אם

נעשה בשוגג אכלינן ליה, אלא האיסור כאן הוא קנס שקנסין ליה לשוחט בשבת, וא"כ למה ייקרא שחיטה זו אינה ראויה וממילא מכך ייפטר ממיתה על חילול שבת זה, ואם באמת אינו פטור ממיתה זו ממילא יש כאן קנס ליה והדרא קושיא לדוכתא. ואולי יש לומר דסבר ר"ש דאפי' אם השחיטה עצמה שחיטה כשרה היא וראויה מצד עצמה להתיר האכילה, מ"מ כיון דלא נתקיימה כוונתו להתיר אכילת בשר זו מכך ששחטה, דהרי נאסר עליו ועל אחרים בקנס, ממילא אין מחייבין אותו מיתה על ששחט בשבת, ובאמת חידוש גדול הוא וצ"ע בזה.

קכ. בגמ' טובח לעבודת כוכבים כיון דשחט ביה פורתא איתסר ליה אידך כי קא טבח לאו דמריה קא טבח אמר רבא באומר בגמר זביחה הוא עובדה. היינו דבאמת בתחילה לא עובדה לעבודת כוכבים, ולכך כששחט סימן ראשון נתחייב בארבעה וחמשה, ורק בגמר זביחה דהיינו בסימן השני

אז אמר דלעבודת כוכבים עובדה, ולכך חלו עליו ב' האיסורים, ובה פטרו רבנן מדין קם ליה בדרכה מיניה, דהוא חייב על עבודה זרה שעבד ופטור על המזון. אבל קשה דהרי לא חלו עליו שני האיסורים יחד, דהרי חיוב הארבעה וחמשה חל עליו קודם שחל עליו איסור ע"ז, דבאמת בתחילה לא עבדה לע"ז, וא"כ למה יהא כאן דין קם ליה, הרי בעבד ב' איסורים זה אחר זה אין דין קם ליה, ואם תאמר דבגמר זביחה חל איסור ע"ז למפרע על כולו, א"כ למה חל עליו חיוב ארבעה וחמשה הרי למפרע נתברר דאינו שלו, וצ"ע.

דף לד ע"ב

קכא. בגמ' ושאני הני דחידוש היא שחידשה תורה בקנס אע"ג דמיקטיל משלם ואזדא רבה לטעמיה וכו' חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם שיבא לידי איסור שבת. היינו דאפי'

שהקנס הוא מתחייב בו רק בשבת מ"מ משלם, והוא כמו שאמר רבה כאן דבקנס חידשה תורה דאע"ג דמיקטיל משלם. אבל קשה דבאמת אין הכרח לומר דזהו סברת רבה שם לגבי גדי גנוב לו, דאפשר דשם חייב לשלם משום דהיות ועיקר המחייבו ממון דהיינו הגניבה היה קודם שבת, ממילא הקנס שנתווסף עליו אפי' שבשבת היה, מ"מ אזלינן בתר עיקר החיוב דהיינו שעת הגניבה, וממילא נחשב הקנס כאילו נתחייב בו קודם שבת, וממילא אין כאן קם ליה, דהרי לא חלו עליו האיסורים יחד, ובאמת אפשר דגם בקנס סבר רבה דאם מיקטיל אינו משלם. ואדרבה לכאורה יש הכרח מכאן לומר דגם בקנס אם מיקטיל אינו משלם, דאל"כ למה בגנב וטבח בשבת פטור על הקנס, הרי גם אם על הקרן הוא פטור, מ"מ על הקנס היה לו ליחייב כיון דבקנס חידשה תורה דמיקטיל ומשלם, ומכך דכן פטר רבה בכהאי גוונא ממילא לכאורה

הוא סותר מה שאמרו כאן דבקנס כן מיקטיל ומשלם. אבל באמת זה אינו הכרח, דאפשר לתרין דרך כשהוא חייב על הקרן שייך לחייבו קנס להוסיף על הקרן, אבל כשאינו חייב על הקרן אין לקנס על מה לחול, וכמו שאמר רבה להדיא דאם אין גניבה אין טביחה ואין מכירה, ולכך בגנב וטבח בשבת פטור גם מהקנס, ולא משום שגם בקנס אינו משלם, ממילא ראייה לומר איפכא משיטת רבה כאן אין כאן אבל גם ראייה להיפך לומר דבקנס משלם כמו שאמרו כאן אין מכך וכמו שכתבנו לעיל, וממילא קשה למה כן הביאו ראייה מגדי גנוב, וצ"ע.

דף לה ע"א

קכב. בגמ' זמי איכא למ"ד חייבי מיתות שוגגין חייבים והא תנא דבי חזקיה מכה אדם וכו'. היינו דקשה על ר' יוחנן דכן סבר חייבי מיתות שוגגין חייבים מתנא דבי חזקיה. אבל קשה מה הקשו כאן כלל על ר' יוחנן, הרי

דף לו ע"א

ר' יוחנן תנא ופליג, ולמה לא נאמר שר' יוחנן חולק על תנא דבי חזקיה. וצריך לומר דאפי' שאפשר לתרץ דתנא הוא ופליג, מ"מ היכן שאפשר מתרצים ולא עבדינן מחלוקת לחינם.

קבג. בגמ' והאי לאו מכה היא אנו הכאה הכאה קאמרינן. היינו דאפי' דאין כאן מילים שוות, דהרי לא כתיב מכה, מ"מ כיון דבשניהם איירי בהכאה עבדינן גז"ש דבאותו עניין איירי בשניהם. אבל קשה דבכמה מקומות אמרו דאפי' מדבר מבמדבר אין למידים גז"ש ואיך כאן כשאין כלל תיבות שוות כן עבדינן גז"ש. ואולי באותם מקומות לא אירו ב' המקומות באותו עניין ולכך כיון דגם העניין אינו שווה, ממילא גם לא עבדינן גז"ש אם לא שוו לגמרי לכל הפחות המילים, אבל כאן דהעניין שוה, ממילא כבר אין צורך שיהיו המילים שוות, ואדרבא אולי אפי' גז"ש מעליא יותר בכך, כיון דהעניין שהיא העיקר שוה.

קבד. בגמ' ומי סבר לה והאמר רב יהודה אמר רב זו דברי ר' מאיר ואם איתא זו דברי ר' מאיר זר' יהודה מיבעי ליה. צריך ביאור דהרי גם אם ר' יהודה סובר בקטנה כר' מאיר למה יאמר רב דהוא דברי ר' יהודה בנוסף לר' מאיר, הרי עיקר השיטה היא ר' מאיר ולא מצינו בהדיא שאמר ר' יהודה כן, רק במשנתינו משמע כן, וממילא למה היה צריך לומר דהוא דברי ר' יהודה ג"כ. ועיין בתוס' דביאר בזה דכאן כיון דר' יהודה הוא חבר פלוגתא של ר' מאיר, ממילא אם הוא חודה לו בעניין זה היה מן הדין לכותבו בהדיא. וממילא לפי זה ניהא דאפי' דלא מצינו כן בהדיא, מ"מ כיון דיש משמעות כזו כאן במשנתינו היה לרב לכותבו.

קכה. בגמ' ודקארי לה מאי קארי לה משום דאית ליה למירמא אחריתי עילייה החרשת והשוטה וכו'. היינו דבאמת לא הביא המקשן בגמ' ברייתא זו

כדי להקשות על הברייתא הראשונה, דזה באמת אפשר לתרץ דהא רבנן והא ר"מ, אלא כוונתו הייתה להקשות מהברייתא השניה על ברייתא אחרת וכדלקמן. אבל קשה למה בגמ' כן אמרו ורמינהו על הברייתא הראשונה, דמשמע דכן היה הו"א להקשות משם על הברייתא הראשונה. ואולי יש לומר דקושיית הגמ' ודקארי לה מאי קארי לה לא היה מה הו"א של המקשן להקשות מברייתא השניה על הראשונה, דזה כבר מיד דחו ואמרו והא מאי רומיא, אלא הקושיא כאן היא ודקארי לה היינו זה שהביא ברייתא זו כאן למאי הביאה לביהמ"ד, הרי א"א לומר דבשביל הקושיא על הברייתא הראשונה הביאה, וכמו שכבר הקשו והא מאי רומיא, אלא ודאי לצורך אחר הביאה וזה הקשו לאיזה צורך, ותירצו דהביאה בשביל להקשות מינה על ברייתא שלישית.

דף לו ע"ב

קכו. בגמ' מ"ט דסומכוס א"ר זירא מפני שנחבטת ע"ג קרקע כולחו נמי חבוטי מיחבטי כולחו רואות ומראות לאמן זו אינה רואה ואינה מראה לאמה. צריך ביאור מה היה הקושיא דכולחו נמי חבוטי מיחבטי, הרי זה דבר ברור שבסומא חיישינן לכך יותר משאר נשים, משום דמכך שאינה רואה נחבטת ע"ג קרקע יותר, ושכיח הדבר אצלה דנתקלת בדברים בדרכה כיון שאינה רואה, ולכך יש לתלות בזה ולהקל בה, אבל בשאר נשים למה ניקל בהם בשביל כך. ואולי יש לומר דבאמת אין זה קושיא וכמו שאמרנו, רק דהיות והיה לגמ' ביאור נוסף לבאר למה בסומא תולין בנחבטת בקרקע יותר משאר נשים, ואפי' דהמציאות היא דגם שאר נשים אפשר שיארע להם שנחבטות לקרקע, וזה ביארו דבסומא תולין בה יותר דגם אינה רואה אם יש דם.

קכז. בגמ' אמר ר' דוסא וכי מה
עשה לה ערבי הלז וכי מפני
שמייעך לה וכו'. עיין תוס'
דביאר דנקט ערבי דווקא, משום
דערביים שטופים בזימה, וכמו
שאמרו בקידושין (מט:): עשרה
קבין זימה ירדו לעולם ט' נטלו
ערביים. היינו דרצה לחדש
דאפי' על ערבי לא היישינן כאן
לזימה, ורק שמשחק בה היישינן,
וממילא לא פסלה לכהונה בזה.
אבל קשה דלמצה באמת ר'
דוסא אינו חושש בערבי לזימה,
הרי אם הם שטופים בזימה איך
שייך שלא לחשוש בהם לזימה
כשהיא תחת ידם, וצ"ע.